

نارویه

نشریه آموزشی، علمی و خبری سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری قم

آبان ماه ۱۳۹۷ - شماره پنجم

فضای سبز مطلوب، در دسترس و خاطره انگیز با مشارکت شهروندان

تدوین سند راهبردی فضای سبز شهر قم

تدوین سند راهبردی و استراتژی فضای سبز شهر قم

راهبردی سبز شهر قم

محمد حواد میرزایی
کارشناس برنامه ریزی و تحلیل سیستم

سازمان پارک ها و فضای سبز شهرداری قم به عنوان متولی اصلی سیاست گذاری، هدایت و نظارت در موضوعات مرتبط با فضای سبز شهری و پیراشهری در شهر مقدس قم بوده و در این مسیر با سر لوحه قرار دادن تعالیم والای قرآن کریم و مکتب حیات بخش اهل بیت و با پایبندی به ارزش ها و کرامت انسانی، به منظور ارتقای سطح نشاط عمومی و ایجاد محیطی سالم، سرسبز، دلنشین و آرامش بخش برای شهروندان و زائران حضرت معصومه و مسجد مقدس جمکران، تمام توان خود را به کار می گیرد. در این راستا این باور وجود دارد که با بهره مندی از سرمایه های اجتماعی به ویژه پشتیبانی و مشارکت مردمی مسئولیت پذیر و با اتکا به کارکنانی متعهد، توانمند و با انگیزه و همچنین بهره برداری از دانش و فناوری روز دنیا در زمینه توسعه، نگهداشت و بازپیرایی فضاهای سبز شهری و پیراشهری منطبق بر اقلیم و شرایط آب و هوایی شهر قم و با مدیریت کارآمد، اثر بخش و مبتنی بر داناایی، ضمن حفاظت مستمر از محیط زیست، شهری شایسته شهروندان و زائران ایجاد شود.

از همین رو پروژه تدوین سند راهبردی سازمان پارک ها و فضای سبز قم با هدف برنامه ریزی بلندمدت در سازمان پارکها در سال ۱۳۹۷ آغاز شد، در این راستا تدوین سند چشم انداز، تدوین بیانیه مأموریت، تحلیل وضع موجود، لایه راهبردی و لایه عملیاتی در دستور کار قرار گرفت که با توجه به حساسیت های لازم در این زمینه تاکنون از گام های نام برده لایه راهبردی و استخراج راهبردها و پروژه ها انجام شده است. صلاحتیبه سطوح مختلف تدوین سند چشم انداز پس از برگزاری جلسات کارشناسی با حضور صاحب نظران، نخبگان، مدیران و مسئولین فضای سبز صورت گرفته علاوه بر آن از اسناد بالادستی همچون چشم انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴، برنامه ششم توسعه کشور، سند توسعه ملی استان قم، چشم انداز شهر قم ۱۴۱۴، اسناد آسیب شناسی کلان شهرها، سند راهبردی عملیاتی شهرداری قم، اساسنامه سازمان پارکها و فضای سبز و طرح تفصیلی و ضوابط آن استفاده شده است تا نقشه راهی کامل و منسجم تهیه شود.

همچنین در تهیه چشم انداز سازمان پارکها و فضای سبز شهر قم، چشم انداز سازمان پارکها و فضای سبز شهرهای مختلف از جمله تهران، مشهد، اصفهان و شهرهای بین المللی از جمله ونکوور، دویلین و نیو کاسل نیز استفاده شده است که پس از بررسی دقیق و کارشناسی در جلسات متعدد به تصویب رسید.

سازمان پارک ها و فضای سبز شهرداری قم می کوشد تا با مشارکت شهروندان، مسئولیت پذیر، فضاهای سبز مطلوب، در دسترس و خاطره انگیزی در پهنه کویر برای ساکنان و زائران این کلانشهر فراهم آورد.

سند راهبردی فضای سبز در ۴ محور موضوعی نگهداری و توسعه فضای سبز، شهروندان و مدیریت با اهداف چهارگانه بازپیرایی و ترمیم، تجهیز و نگهداری بهینه و با کیفیت فضاهای سبز شهری و پیراشهری، توسعه متوازن و متعادل فضای سبز شهری و پیراشهری، ارتقای فرهنگ و مشارکت شهروندان در حوزه فضای سبز و مدیریت مطلوب و بهره ور دنبال می شود. ذیل این محورها و اهداف نیز راهبردها و سیاست هایی عنوان شده که براساس آن پروژه ها و اقدامات لازم تعریف می شود.

سند راهبردی سازمان پارک ها و فضای سبز شهر قم با هدف ارزیابی سند چشم انداز و وضعیت داخلی سازمان و به دنبال تعریف اهداف کلان سازمان و استراتژی ها برای پروژه ها تدوین شد. در تدوین این سند استفاده بهینه از تجربیات سازمان های داخلی و خارجی مورد توجه قرار گرفته است همچنین اسناد بالادستی در این سند در اولویت بوده و مأموریت سازمان در این اسناد بررسی می شود. در حال حاضر فرایند تدوین سند سازمان با کار کارشناسی در حال انجام بوده و تدوین بیش از ۷۰ درصد این سند انجام شده که تا آغاز سال ۹۸ قابل اجرا خواهد بود.

وزیر نیرو در قم مطرح کرد:

تفویض اختیارات به استان هابری استفاده از ظرفیت پساب

وزیر نیرو گفت: تفویض اختیارات به استان هابری استفاده از ظرفیت پساب طی روزهای آتی صورت خواهد گرفت.

رضاردکانیان در نشست بررسی مسائل و مشکلات صنعت آب و برق استان قم با اشاره به اهمیت سازگاری با کم آبی اظهار کرد: تشکیل کارگروه ملی برای این مساله و وظایف وزارتخانه های دیگر رانفی نمی کند چرا که مابیشتر از آن چیزی که احساس می کنیم، مساله آب اهمیت دارد.

وی ادامه داد: برای این که یک منبع پایدار و همیشگی در زمینه آب داشته باشیم، باید از پساب استفاده کنیم تا در شرایط کم آبی هم توسعه کشور ادامه داشته باشد.

اردکانیان با اشاره به لزوم نوسازی شبکه توزیع اظهار کرد: گاهی شاهد هستیم که با وجود این که هزینه زیادی برای انتقال آب به نقاط مختلف کشور صرف می شود، اما بحث فرسودگی و عدم مراقبت این هزینه را دچار چالش می کند.

وی ادامه داد: برای این که آب به یک شهر انتقال پیدا کند، باید حقوق شهرهای دیگر را هم مدنظر قرار بدهیم و این مساله در اختصاص حق آبه دریاچه نمک و دشت مسیله لحاظ می شود.

وی افزود: باید تصویر دقیقی از مصارف، منابع، هزینه ها و چالش های آب در استان قم وجود داشته باشد تا امکان مدیریت آب در این استان فراهم باشد. باید طرح آمایش آب محور در قم تهیه شود و این طرح به صورت قانون در بیاید.

وی خاطر نشان کرد: تفویض اختیارات به استان هابری استفاده از ظرفیت پساب طی روزهای آتی صورت خواهد گرفت.

وزارت نیرو در تخصیص آب به قم توجه ویژه داشته باشد

نماینده مردم قم در مجلس شورای اسلامی گفت: منابع آب زیرزمینی استان محدود است و به همین دلیل وزارت نیرو برای توسعه فضای سبز در استان باید توجه ویژه ای به قم در زمینه تخصیص آب داشته باشد.

حجت الاسلام مجتبی ذوالنور در نشست بررسی مسائل و مشکلات صنعت آب و برق استان قم با اشاره به لزوم افزایش فضای سبز در استان قم اظهار کرد: با توجه به وضعیت گرمای هوای این استان، باید فضای سبز قم توسعه پیدا کند و این مساله اجتناب ناپذیر است.

وی ادامه داد: منابع آب زیرزمینی استان محدود است و به همین دلیل وزارت نیرو برای توسعه فضای سبز در استان باید توجه ویژه ای به قم در زمینه تخصیص آب داشته باشد.

نماینده مردم قم در مجلس شورای اسلامی افزود: توسعه گردشگری بدون توجه به مساله فضای سبز ممکن نیست و به همین دلیل در هر جایی از استان قم که مجوز تاسیسات گردشگری صادر می شود، باید به مساله فضای سبز و تامین آب مورد نیاز برای این فضانی نیز توجه لازم شود. وی خاطر نشان کرد: تمام مدیران استان قم حمایت های لازم را از بخش صنعت دارند و این مساله باید در بحث آب نیز تکرار شود و مدیران این استان عزم جدی را در بحث حمایت از بخش آب قم داشته باشند.

پروژه هزار هکتاری کوه خضر قطب مهم فرهنگی و تفریحی قم می شود

عبدالله جلالی بایبان اینک شهرداری پروژه ویژه ای در محدوده کوه خضر نی (ع) در نظر گرفته است، اظهار کرد: از بوستان کوثر در میدان مفید و باغ پرندگان، تا کوه خضر و کوه دوبرادران طرح جامعی در حوزه فرهنگی، تفریحی و فضای سبز آماده شده که در حال اجرا است.

رئیس شورای اسلامی شهر قم بایبان اینک محدوده هزار هکتار کوه خضر در آینده یکی از بسترهای تفریحی و فرهنگی و گردشگری ویژه قم خواهد بود، گفت: بودجه بسیار خوبی در شورا برای این پروژه در نظر گرفته شده تا پروژه قطب مهم فرهنگی و تفریحی برای شهر قم باشد.

احیای پارک دور شهر (حضرت نجمه (س)) پس از سالها انتظار

فضای سبز در شهرها یکی از عوامل نشاط شهری محسوب می شود و شهر قم اگر چه در دل یک منطقه خشک و کویری واقع شده امانی توان این نیاز ضروری را برای آن انکار کرد. علاوه بر آن طی سال های گذشته هر چه توسعه یافتگی قم بیشتر شد سرسبزی که روزگاری باغ شهر و انارستان بود، کمتر شد. تنش های آبی و بحران های پیش رو برای تامین آب هم سبب شد تا اوضاع فضای سبز این شهر روز به روز وخیم تر شود. اما این روند در برهه ای آنقدر به چشم آمد که دیگر نمی شد آن را نادیده گرفت، پارک ها و بوستان های معروف شهر یک به یک آب می رفت و جای آن را ساختمان های عریض و طویل می گرفت، باغات و انارستان ها خشک شدند و این شهر کویری بی جان ترمی شد. از همین رو بود که رفته رفته با تغییر مدیران، رویکردها نیز در این زمینه تغییر کرد. حالا فضای سبز یکی از مطالبات جدی مردم شده، شهروندان به قطع هر درختی حساس هستند، در این راستا مدیریت شهری نیز با حساسیت بیشتری در این زمینه گام برمی دارد. همین موضوع بهانه ای شد تا پیام جوادیان مدیرعامل سازمان پارک ها و فضای سبز شهرداری قم به بیان مسایل و مشکلات پیش رو بپردازد.

در بخش هایی از بوستان درختکاری صورت گرفته و آب نماهای آن نیز احیا و راه اندازی شده است.

مهمترین محدودیت و مشکلات پیش روی توسعه فضای سبز شهر چیست؟

اگر از کمبود و کیفیت آب، گرمای شدید، خشکی هوا، سرمای شدید و حجم زیاد تردد زائر و بازدیدکننده به عنوان محدودیت های پیش رو فاکتور بگیریم مشکلات بادستگاه های اجرایی از مهمترین محدودیت ها است. به طور مثال شرکت توزیع برق برای رفع خطر سیم ها اقدام به قطع سرشاخه های درختان می کند و تاج درخت را برمیدارند که این خود یک مشکل جدی برای حیات درختان است. یکی از راه ها استفاده از کابل نگهدار است از همین رو از سال گذشته قطع تاج درختان را ممنوع کردیم و اداره برق باید برای رفع خطر کابل ها از کابل نگهدار استفاده کند.

تملک این باغات ۱۰۲۰ میلیارد تومان است و شهرداری در مناطق مختلف در حد بضاعت برای تملک ورود کرده است که از جمله این باغات می توان به باغ اشراقی در منطقه یک، باغ افضل و باغ رنجبر در منطقه ۲، باغ قلیان در منطقه ۴ و باغ جهانگیری در منطقه ۵. باید در استان به این باور برسند که حفظ باغات نیازمند عزم عمومی است و شهرداری به تنهایی نمی تواند این کار را انجام دهد.

بوستان نجمه نیز یکی دیگر از مباحث پر حرف و حدیث در سال های اخیر بوده است. در اخبار گفته شده که این بوستان به شهرداری واگذار شده، چه برنامه ای برای این بوستان در نظر دارید؟

این بوستان ۲.۵ هکتاری ۱۵ ساله به شهرداری واگذار شده است. احداث شهر بازی محدود، سالن ورزشی سرپوشیده، زمین ورزشی روباز و بوستان بانوان از مهمترین طرح های در دست اقدام برای این بوستان است که تا پایان سال تکمیل و اجرایی می شود. در حال حاضر هم

سال گذشته خبری مطرح شد مبنی بر شناسنامه دار شدن باغات شهر، آخرین وضعیت باغات شهر چگونه است؟

طرح شناسنامه دار شدن باغات طی ۶ ماه انجام شد که بر اساس مطالعات صورت گرفته مساحت باغات سبز موجود در محدوده شهر ۴۹ هکتار، در حریم شهر ۲۷۷ هکتار و مجموعاً ۳۲۶ هکتار است. به بیان بهتر شهر قم ۷۱ باغ سبز و فعال دارد.

شهرداری برای حفظ این باغات چه راهکاری دارد؟

حفظ باغات از وظایف جهاد کشاورزی است اما شهرداری یک تنه برای حفظ این باغ ها وارد کار شده است و از همه ظرفیت های خود از جمله تامین آب یا کاشت درخت برای حفظ این فضاها استفاده می کند. بیشتر پیشنهاد داده بودیم تا استان اعتباری برای تملک این باغات در نظر بگیرد تا با کمک شهرداری این سرمایه های شهر حفظ شود. اعتبار مورد نیاز برای

بیشتر پیشنهاد داده بودیم تا استان اعتباری برای تملک این باغات در نظر بگیرد تا با کمک شهرداری این سرمایه های شهر حفظ شود. اعتبار مورد نیاز برای تملک این باغات ۱۰۲۰ میلیارد تومان است و شهرداری در مناطق مختلف در حد بضاعت برای تملک ورود کرده است

امضای تفاهم‌نامه آموزشی سازمان پارک‌ها با سازمان فنی و حرفه‌ای

دو سازمان به امضای رسید که براساس این تفاهم‌نامه ارائه آموزش‌های شهروندی در حوزه فضای سبز با مشارکت سازمان پارک‌ها و سازمان فنی و حرفه‌ای در استان قم صورت خواهد گرفت. از جمله اهداف این تفاهم‌نامه جلب مشارکت عمومی در حفظ و نگهداری عرصه‌های سبز شهری، ارتقاء آگاهی‌های عمومی در خصوص گونه‌های مختلف درختان، آشنایی با گیاهان آپارتمانی و... است.

با توجه به اصل لزوم مشارکت شهروندی در اداره شهرها، به ویژه در زمینه‌هایی مثل حفظ و نگهداری فضای سبز و آشتی شهروندان با این ریه‌های حیاتی مقوله آموزش به شکل ویژه‌ای در دستور کار سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری قم قرار گرفته است. در همین راستای جلسه‌ای با حضور مدیران سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری و مدیران سازمان فنی و حرفه‌ای استان قم، تفاهم‌نامه همکاری آموزشی بین این

تعالیم اسلام رعایت نکنیم، شهر خوبی نخواهیم داشت.

شهردار قم ادامه داد: اگر در یک خانواده اعضای آن اصول را رعایت نکنند، خانه دچار اشکال می‌شود و این روی فرزندان اثر می‌گذارد.

سقا ئیان نژاد افزود: برای داشتن یک شهر خوب؛ باید تک تک شهروندان خود را شهروند بدانند و برای شهرشان دغدغه داشته باشند و بخواهند که شهرشان در بهترین جایگاه قرار بگیرد.

شهردار قم ادامه داد: باید در به کارگیری روش‌های جدید برای آموزش فرهنگ شهروندی به شهروندان به خصوص نسل جوان گام برداریم

وی استفاده از ابزارهای روز را برای ترویج فرهنگ شهروندی ضروری دانست و خاطرنشان کرد: هنرمندان با استفاده از این ابزار می‌توانند که نقش موثری را در زمینه ترویج فرهنگ شهروندی داشته باشد.

پاسخ به دغدغه شهروندان برای حفظ فضای سبز

پیام جوادیان با اشاره به پیگیری امور آموزشی در حوزه سازمان پارک‌ها و فضای سبز، اظهار کرد: در حوزه روش‌های نوین آبیاری، افزایش کیفیت کاشت و... آموزش‌های ویژه برای نیروهای کارشناسی سازمان داریم. مدیرعامل سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری قم به اقدامات آموزشی برای کارگران فضای سبز اشاره کرد و افزود: دستورالعمل‌های ویژه‌ای به کارگران ارائه شده تا آبیاری به درستی انجام پذیرد و در نوبت

دکتر سقا ئیان نژاد افزود: فرهنگ شهروندی در تک تک رفتارهای ما از جمله ساختمان سازی، نحوه مصرف و نیز صرفه جویی تاثیر دارد و این فرهنگ در زمانی که اقتصاد مقاومتی مطرح است، اهمیت زیادی دارد.

وی با اشاره به آموزه‌های اسلام در زمینه فرهنگ شهروندی، اظهار کرد: دین الهی اسلام در زمینه تک تک ابعاد زندگی ما صحبت کرده است و اگر فرهنگ شهروندی را براساس

بین شهروندان با یکدیگر و بین شهروندان و ارگان‌های مختلف بهبود پیدا می‌کند و پرداختن به فرهنگ شهروندی موجب به وجود آمدن یک شهر خوب خواهد شد.

شهردار قم ادامه داد: برخوردهای روزمره ما از در خانه تا محل کار دچار اشکال است، این رفتارهای اشتباه از برخورد با همسایگان شروع می‌شود و در زمینه گذاشتن زباله‌ها نیز نمود پیدا می‌کند.

برای داشتن یک شهر خوب؛ باید تک تک شهروندان خود را شهروند بدانند و برای شهرشان دغدغه داشته باشند و بخواهند که شهرشان در بهترین جایگاه قرار بگیرد.

شهرداری ها فرهنگ مشارکت، مدنیت و شهروندی را ترویج کنند

وزیر کشور با بیان این که شهرداری ها و دهیاری ها باید با شناخت ظرفیت ها و توانایی خود کارها را به ترتیب اولویت و اهمیت پیگیری و اجرا کنند، گفت: شهرداری ها فرهنگ مشارکت مدنیت و شهروندی را ترویج کنند.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی وزارت کشور، عبدالرضا رحمانی فضلی با اشاره به اینکه نگاه بیشتر شهرداران به وظایف جاری خود نگاه عمرانی است گفت: باید با کلان نگری، شهرداری ها بایست فرهنگ مشارکت، مدنیت و شهروندی را در جامعه ترویج کنند.

وی اساس کار شهرداری را خدمت به مردم و ایجاد زمینه برای مشارکت مردم در اجرای طرح های مختلف دانست و اظهارداشت: فعالیت در شهرداری ها باید به گونه ای باشد که تامین منابع مالی، ظرفیت های قانونی، جذب سرمایه، امنیت و سود مناسب، مردم را به مشارکت در انجام امور و کمک به شهرداری ها ترغیب کند.

ترویج فرهنگ شهروندی با استفاده از آموزه های اسلام

سقا ئیان نژاد شهردار قم گفت: دین الهی اسلام در زمینه تک تک ابعاد زندگی ماصحبت کرده است و اگر فرهنگ شهروندی را براساس تعالیم اسلام رعایت نکنیم، هر خوبی نخواهیم داشت.

سیدمرتضی سقا ئیان نژاد، شهردار قم، با اشاره به اهمیت فرهنگ شهروندی، اظهار کرد: اگر این فرهنگ قوام پیدا کند، ارتباط

در بخش‌های دیگر خروجی خواهد داشت، اظهار کرد: نرخ بهره‌وری در کشورهای دیگر بیش از ۵ ساعت است در حالی که شرایط کشور ما از این نظر مطلوب نیست.

مدیرکل آموزش فنی و حرفه‌ای استان قم با بیان اینکه اگر مردم با مدیریت شهری در حفظ و نگهداری فضای سبز مشارکت کنند بار سنگینی از دوش مسئولان شهری برداشته خواهد شد، خاطر نشان کرد: قطعا در این زمینه می‌توان از آموزش برای جلب مشارکت عمومی استفاده کرد و سازمان فنی و حرفه‌ای نیز در این بخش ظرفیت بسیار بالایی را دارد.

دستورالعمل‌های ویژه‌ای به کارگران ارائه شده تا آبیاری به درستی انجام پذیرد و در نوبت شب باشد؛ البته با این حال مشکلاتی داریم که در این زمینه نیاز داریم آموزش‌های لازم به کارگران ارائه شود.

شهرداری برای نگهداری از عرصه‌ها باشند.

لزوم مشارکت شهروندان در نگهداری فضای سبز

احمد عطاریا با اشاره به اقدامات چشم‌گیری که در توسعه فضای سبز شهر صورت گرفته است، گفت: با حضور دکتر سقائیان نژاد در جایگاه مدیریت شهر قم شاهد تحول جدی در اکثر بخش‌ها بوده‌ایم و همچنین در بخش فضای سبز این تحول بسیار زیاد برای مردم مشهود است.

مدیرکل آموزش فنی و حرفه‌ای استان قم مدیریت را در استفاده درست از منابع موجود خلاصه کرد و افزود: آموزش نوعی سرمایه‌گذاری است نه هزینه و اکثر مدیران به این مساله اعتقاد ندارند و آموزش را هزینه می‌دانند؛ آموزش دو خروجی مهم دارد که یکی فرهنگ‌سازی و دیگری سرمایه‌گذاری در مسیر تحقق اهداف است. وی با اشاره به اینکه هرچه در زمینه آموزش سرمایه‌گذاری شود چندین برابر آن

شب باشد؛ البته با این حال مشکلاتی داریم که در این زمینه نیاز داریم آموزش‌های لازم به کارگران ارائه شود.

جوادیان با اشاره به اهمیت ارائه آموزش‌های شهروندی به شهروندان، خاطر نشان کرد: ما تاکید داریم عناوین آموزش‌هایی که به شهروندان ارائه می‌کنیم کاربردی باشد و خصوصا افراد خانه‌دار بتوانند از حداقل فضا و امکانات خود استفاده کنند تا فضای سبز مناسبی در منزل داشته باشند.

وی با بیان اینکه در سال‌های اخیر دغدغه شهروندان نسبت به حفظ فضای سبز در شهر افزایش چشم‌گیری داشته است، تصریح کرد: توسعه چشم‌گیر عرصه‌های سبز در شهر مستلزم این امر است که شهروندان همیار و همکار

رئیس کمیسیون خدمات شهری شورای شهر قم:

احداث، توسعه و بهسازی ۶۶ بوستان شهری در سال جاری

محسوس است یادآور شد: در بودجه سال ۹۷ توسعه ۱۰ بوستان، احداث ۳۲ بوستان، تکمیل ۸ بوستان و نیز بهسازی ۲۴ بوستان لحاظ شده که با تکمیل این پروژه‌ها آمار ۳۲۲ بوستان برای شهر قم به ثبت می‌رسد، علاوه بر اینکه ۳۲ میلیارد تومان اعتبار برای تملک اراضی یا املاک در مناطق برای توسعه فضای سبز نیز تصویب شده است.

بانوان و تکمیل آن در مناطق ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶ و ۷ و نیز بوستان شهیدای گمنام نیز بارویکرد ویژه برای سال جاری در دست اقدام قرار گرفت، البته در کنار توسعه فضای سبز اصلاح آبیاری از تانکری و غرقابی به آبیاری تحت فشار و قطره‌ای از سال گذشته مورد توجه بوده و امسال نیز ادامه دارد.

رئیس کمیسیون خدمات شهری شورای شهر قم با بیان اینکه کمبود فضاهای سبز و مفرح شهری به‌طور جدی در شهر

مجتبی سبحانی ثابت به توسعه فضای سبز شهری به‌عنوان یکی از مهمترین نیازها و اولویت‌ها اشاره کرد و افزود: احداث و توسعه کمربند سبز، توسعه فضای سبز در مدارس، اماکن زیارتی، ساختمان‌های مراکز علمی، احداث باغ گیاه‌شناسی شاخص‌ترین پروژه‌های صورت گرفته بوده است. وی افزایش سرانه فضای سبز و رسیدن به میزان استاندارد را مورد تاکید قرار داد و گفت: در کنار همه اقدامات ایجاد بوستان

شروع عملیات عمرانی شهر بازی بزرگ قم تا دو ماه آینده

محمد رضا معرفت با اشاره به فقر شهر قم در زمینه مراکز تفریحی و توریستی، اظهار داشت: متأسفانه

قم به لحاظ مکان تفریحی، رفاهی، اقامتی و توریستی دچار کمبودهایی است که با ورود بخش خصوصی امیدواریم این کاستی‌ها مرتفع شود. قائم مقام شهردار قم در امور سرمایه‌گذاری با بیان اینکه بوستان غدیر از کانون‌های تفریحی و گردشگری شهر قم است، ابراز کرد: طراحی شهر بازی بزرگ قم در بوستان غدیر در حال انجام بوده و بیش از ۶۰ درصد ساخت دستگاه‌های بازی این شهر بازی توسط سرمایه‌گذار انجام شده و تا دو ماه آینده هم‌زمان با محوطه‌سازی توسط شهرداری امکان نصب دستگاه‌ها نیز شروع می‌شود. معرفت با اشاره به ساخت مجتمع گردشگری در بوستان غدیر، تصریح کرد: زمین اختصاص یافته به این پروژه ۱۰ هزار متر مربع بود که ۲۰ هزار متر مربع دیگر به آن افزوده شد و این مجتمع باز بر بنایی حدود ۹ هزار متر مربعی با امکانات مناسب در حال ساخت بوده که تا پایان سال آینده به بهره‌برداری می‌رسد.

رئیس کمیسیون فرهنگی شورای شهر:

ایجاد ۲۵ زمین روباز ورزشی در سطح مناطق هشتگانه

مالکی نژاد با بیان اینکه تا پایان امسال ۳ بوستان ویژه بانوان در سطح شهر به بهره‌برداری می‌رسد ادامه داد: شهرداری در تلاش است بوستان‌هایی با امکانات مناسب برای بانوان شهر احداث و در اختیار شهروندان قرار دهد.

رئیس کمیسیون فرهنگی شورای شهر از ایجاد ۲۵ زمین روباز ورزشی در سطح مناطق هشتگانه خبر داد و ادامه داد: به دلیل کمبودهای موجود شهر از لحاظ شهر بازی چند پروژه تفریحی از جمله شهر بازی غدیر، شهر بازی شاهد، شهر بازی بوستان علوی و شهر بازی معارفی در دستور کار قرار گرفته است.

حسن مالکی نژاد با اشاره به کمبود فضاهای تفریحی در شهر اظهار کرد: شهر قم از لحاظ شهر بازی دچار فقر جدی و این کم‌لطفی در حق شهروندان قمی است، شهر بازی یکی از نیازهای ضروری شهرها برای همه‌سنین است از همین رو جبران این کمبود به شکل ویژه در دستور کار مدیریت شهری قرار دارد.

مدیرکل نظارت بر پروژه‌های عمرانی و ساختمانی شهرداری قم:

هزینه ۱۵ میلیارد تومانی شهرداری برای ایمن‌سازی بوستان‌های شهر

پروژه شامل بهسازی تابلوها، نوسازی پایه‌های روشنایی، تامین لوکس استاندارد روشنایی پارک‌ها و... بوده است، گفت: این پروژه تنها شامل ایمن‌سازی نبوده و تلاش داشتیم مشکلات روشنایی بوستان‌ها را رفع کرده و نقطه تاریکی در پارک‌ها نداشته باشیم.

مدیرکل نظارت بر پروژه‌های عمرانی و ساختمانی شهرداری قم با بیان اینکه این چهارم آن آغاز می‌شود و با تاکید بر اینکه با پایان فاز چهارم پروژه ایمن‌سازی بوستان‌ها، دیگر بوستان نالیمن و غیر استاندارد در شهر قم نخواهیم داشت، تصریح کرد: تاکنون شهرداری حدود ۱۵ میلیارد تومان برای این پروژه هزینه کرده است. مدیرکل نظارت بر پروژه‌های عمرانی و ساختمانی شهرداری قم با بیان اینکه این

مدیرکل نظارت بر پروژه‌های عمرانی و ساختمانی شهرداری قم گفت: شهرداری تاکنون ۱۵ میلیارد تومان برای ایمن‌سازی بوستان‌های شهر هزینه کرده است. عباس حلوائی زاده با اشاره به پروژه ویژه ایمن‌سازی و استانداردسازی بوستان‌های شهر قم اظهار کرد: فاز سوم این پروژه تکمیل شده و با توجه به درخواست حوزه خدمات شهری با افزایش ریدیف بودجه فاز

پاتوق های شبانه

جای جای آلاچیق های در حاشیه معا بر خانواده گی هر کدام مشغول کاری هستند، می روند، گاهی تاب بازی می کنند و می روند. وسایل تندرستی و ورزشی هم را سرگرم کرده است. برخی در حال آ جوجه کباب هستند و در گوشه ای دیگر چن والیبال بازی می کنند. مدت ها بود که دیگر بهانه ای برای خوشی نداشتند. می

منطقه - ۱ بوستان هاشمی

مساحت: ۷۵ هزار متر مربع

* فضای سازی های مناسب برای عکاسی

امکانات تفریحی: شهر بازی، وسایل بازی کودک،

لوازم ورزشی و تندرستی، آلاچیق، کباب پز، زمین ورزشی

رو باز والیبال و بدمینتون

امکانات رفاهی: آلاچیق، کباب پز

منطقه - ۲ بوستان صبا

مساحت: ۱۱ هزار متر مربع

* فضای سازی های مناسب برای عکاسی

امکانات تفریحی: وسایل بازی کودک، لوازم ورزشی

و تندرستی، زمین ورزشی رو باز والیبال و بدمینتون

امکانات رفاهی: آلاچیق، کباب پز

منطقه - ۴ بوستان

مساحت: ۵۰۰ هزار

* فضای سازی های مناسب

امکانات تفریحی:

و زمین اسکیت، وسایل

ورزشی و تندرستی، آلا

ورزشی رو باز والیبال و

امکانات رفاهی:

آلاچیق، کباب پز،

نمازخانه

منطقه ۵ - بوستان نیایش

مساحت: ۱۸ هزار متر مربع

* فضای سازی های مناسب برای عکاسی

امکانات تفریحی: وسایل بازی

کودک، لوازم ورزشی و تندرستی، زمین

ورزشی رو باز والیبال و بدمینتون

امکانات رفاهی: آلاچیق، کباب پز

منطقه - ۳ بوستان بنیادی

مساحت: ۷۵ هزار متر مربع

* فضای سازی های مناسب برای عکاسی

امکانات تفریحی: سورتمه، شهر بازی

و زمین اسکیت، وسایل بازی کودک، لوازم

ورزشی و تندرستی، آلاچیق، کباب پز، زمین

ورزشی رو باز والیبال و بدمینتون

امکانات رفاهی:

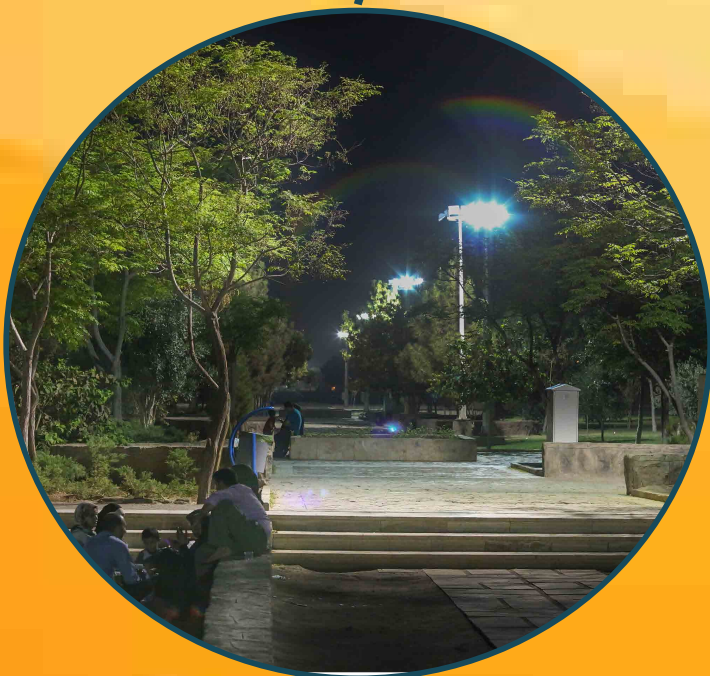
آلاچیق، کباب پز

داریم و نه بوستان هایی که با خیال راحت از امنیتش ساعاتی را با خانواده دور هم باشیم. در سال های اخیر ما بوستان ها رنگ و نمای دیگری به خود گرفت. کمتر شهروندی است که از روشنایی و ایمنی پارک ها و بوستان ها ناراضی باشد، وسایل بازی هم به روز ایمن سازی و نو سازی می شوند و همه این ها در کنار تجهیز امکانات سبب شده تانه تنها شهروندان قومی که بسیاری از مسافران هم فارغ از هزینه های اسکان در هتل ها ساعاتی را در بوستان های مجهز چادر بزنند و شاد باشند.

بوستان جمع های بچه هادنبال هم گاهی از سرسره بالا کم و بیش بزرگترها ماده سازی بساط بد جوان باهیجان خانواده های قومی گفتند نه شهر بازی

منطقه ۶ - بوستان نبوت

مساحت: ۸۱ هزار متر مربع

* فضاسازی های مناسب برای عکاسی

امکانات تفریحی: سورتمه، شهر بازی و زمین اسکیت، وسایل

بازی کودک، لوازم ورزشی و تندرستی، آلاچیق، کباب پز، زمین

ورزشی روباز والیبال و بدمینتون

امکانات رفاهی: آلاچیق، کباب پز، فروشگاه

منطقه ۷ - بوستان آخوندی

مساحت: ۲۱ هزار متر مربع

* فضاسازی های مناسب برای عکاسی

امکانات تفریحی: وسایل بازی کودک، لوازم ورزشی و

تندرستی، زمین ورزشی روباز والیبال و بدمینتون

امکانات رفاهی: آلاچیق، کباب پز، نمازخانه، پارکینگ

منطقه ۸ - بوستان شهروند

مساحت: ۲۴ هزار متر مربع

* فضاسازی های مناسب برای عکاسی

امکانات تفریحی: سورتمه، شهر بازی و زمین اسکیت، وسایل

بازی کودک، لوازم ورزشی و تندرستی، آلاچیق، کباب پز، زمین

بدمینتون

فروشگاه، پارکینگ،

منطقه ۸ - بوستان شهروند

مساحت: ۲۴ هزار متر مربع

* فضاسازی های مناسب برای عکاسی

امکانات تفریحی: وسایل بازی کودک،

لوازم ورزشی و تندرستی، زمین ورزشی روباز

والیبال و بدمینتون

امکانات رفاهی: آلاچیق، کباب پز،

پارکینگ، نمازخانه

کار مثال زنی کارگر فضای سبز منطقه ۳؛

روزی که ماجرای "ریز علی فداکار" تکرار شد

خودش نمی دانست اما مامور نیروی انتظامی که این فداکاری علی را دید نام او را بر سر زبان ها انداخت، جوانکی که یک کارگر ساده ای بیش نبود و آن روز دنبال روزی حلال برای خانواده اش بود آن روز بی چشمداشت جان چند نفر را نجات داد، و این سنت الهی است که خدا به هر آنکس که بخواهد به رسم و تعز من تشاء، عزت می دهد.

چه کنم، در کمتر از چند لحظه دویدم وسط اتوبان و مانع حرکت خودروها شدم. آن ها نمی دانستند کمی جلوتر تصادف شده، اگر با همان سرعت به حرکت خود ادامه می دادند خدایم داند چه اتفاق تلخی رقم می خورد. او ادامه می دهد: حدود ۱۰ دقیقه بعد از حادثه تقریباً ترافیک سنگینی شد که مطمئن شدم دیگر خودروها حرکت نمی کنند به سراغ پراید چپ کرده رفتم و سر نشینان را پیاده کردم. راننده که مرد جوانی بود تقریباً مشکل حادی نداشت، سر نشین کنار راننده که همسرش بود اما حال و روز خوشی نداشت. وقتی آن ها را پیاده کردم دیدم صندلی عقب هم یک کودک بوده است. این کارگر فضای سبز منطقه سه شهرداری خاطره آن روز را فراموش نکرده، یادش نمی رود که به سختی نیروهای امدادی توانستند با وجود ترافیک سنگین ایجاد شده در اتوبان امام علی (ع) خودشان را به مصدومین برسانند. علی جایمند یک فرزند ۶ ساله دارد و شاید همین حس پدران به سبب شد تا جانش را کف دست بگیرد.

عقربه ها، ساعت رانشان می دهد. جوان سبز پوش در حاشیه اتوبان زیر آفتاب در انتظار نشست تا همکارانش از راه برسند و کار خود را شروع کنند. گاه و بیگاه بانگ آه به چپ و راست عبور خودروها را نگاه می کند. بچه هایی که صورت خود را به شیشه خودرو چسبانده اند و با هیجان بیرون رانگاه می کنند. بعضی راننده ها هم شیشه را پایین کشیده اند تا نسیم را لمس کنند. همه چیز عادی است که ناگهان صدای مهیب او را از جا پراند. در یک لحظه دود و خاک اتوبان را فرا گرفت. می گوید: اصلاً نفهمیدم چه شد، در یک لحظه اتفاق افتاد. پراید از مقابل عبور کرد و ناگهان... علی جایمند جوان ۳۲ ساله ای که چهره سبزه اش نشان می دهد خوزستانی است، سه سالی می شود که کارگر فضای سبز شهرداری منطقه سه شده است. وقتی از او می خواهم که حادثه آن روز را مرور کند، با خجالت و کم رویی می گوید کاری نکردم، هر کسی غیر از من هم بود همینکار را می کرد. با اصرار می گوید: منتظر همکارانم بودم که برویم سر کار، پراید که چپ کرد نمی دانستم

بهسازی و بازپیرایی فازیک بوستان شهید رجایی

است که از جمله آن احداث سنگ فرش و پیاده روی داخل بوستان و جدولگذاری سنگی می باشد. شهردار منطقه هفت اذعان کرد: در این پروژه، افزایش سطح فضای سبز، احداث ایستگاه شارژ تلفن همراه، احداث فلاور باکس و محل نشیمن، احداث نیمکت های پارکی جدید و کاشت و باز کاشت گل ها و گونه های مقاوم گیاهی در دستور کار است. متین فرد در پایان افزود: با توجه به فاصله نه چندان دور این بوستان به حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه (س)، این عملیات عمرانی با هدف زیباسازی و بهسازی بوستان و در نهایت خدمت رسانی بهتر به زائرین و مجاورین حرم مطهر صورت می پذیرد.

مجید متین فراز بهسازی و بازپیرایی بوستان شهید رجایی خبر داد. شهردار منطقه هفت بیان کرد: بوستان شهید رجایی واقع در بلوار امام موسی صدر، تحت عملیات بازپیرایی و بهسازی قرار گرفته و اعتبار در نظر گرفته شده برای فاز اول آن بالغ بر ۵٫۵ میلیارد ریال می باشد. مجید متین فر اظهار داشت: این پروژه از اواسط مهر ماه آغاز شده و پیش بینی می شود تا پایان آذر ماه به اتمام برسد. وی مساحت کل محوطه بوستان را بالغ بر ۱۰ هزار متر مربع عنوان و خاطر نشان کرد: در فاز اول حدود ۴ هزار متر مربع از بوستان تحت عملیات عمرانی قرار گرفته

سرانه فضای سبز در منطقه ۸ بیش از ۲۰ متر است

ابوالفضل مستقیمی با اشاره به بهره برداری ۲۵ پروژه منطقه ۸ قم، در سال جاری گفت: این ۲۵ پروژه با اعتبار ۲۶ میلیارد تومان افتتاح می شود که احداث بوستان انقلاب، احداث کمپ بوستان غدیر، احداث بوستان دهلاویه، احداث لکه های سبز مسکن مهر، احداث انهار خیابان های استقلال، بصیرت و موفله، جدول گذاری در خیابان های ۲۲ بهمن و شهروند و اصلاح هندسی منطقه از جمله این پروژه ها است. وی ادامه داد: مطالبات بیشتر شهروندان شهر توسعه فضای سبز شهری است که خوشبختانه سرانه فضای سبز در منطقه ۸ بیش از ۲۰ متر است و بهترین سرانه فضای سبز را در میان دیگر مناطق استان داریم؛ همچنین در نظر داریم که ۵ بوستان دیگر در محله های مسکن مهر احداث تا پایان سال در این منطقه احداث کنیم. شهردار منطقه ۸ قم ضمن تشکر از حمایت های شهرداری و شورای اسلامی شهر قم، گفت: ما با همراهی و همکاری شهروندان در سال ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ از نظر پاسخگویی به ارباب رجوع رتبه اول را در میان مناطق هشتگانه شهرداری کسب کردیم؛ همچنین در مسئله تفکیک زباله در میدانیز منطقه ۸ رتبه اول را کسب کرده است و امیدواریم که این کار ادامه پیدا کند.

۲۵ هزار اصله درخت تا پایان سال باید در منطقه ۶ کاشته شود

علی حاتمی فرد با بیان اینکه امسال ۱۰ هزار متر مربع توسعه فضای سبز و بوستان های منطقه در دستور کار است، اظهار کرد: تعهد داریم ۱۰ هزار متر مربع دیگر نیز توسعه داشته باشیم. شهردار منطقه ۶ قم با بیان اینکه ۴۳ بوستان در منطقه ۶ وجود دارد و ۴ بوستان نیز در مرحله ساخت داریم، تصریح کرد: سرانه فضای سبز تجهیز شده منطقه ۱٫۸ متر مربع بوده و سرانه کل عرصه سبز منطقه، پنج متر مربع است، ۴۳ هزار متر مربع عرصه سبز در منطقه ۶ وجود دارد. حاتمی فرد با تاکید بر اینکه سال گذشته ۱۵ کیلومتر باغچه سازی در منطقه ۶ انجام شده است، گفت: امسال برنامه داریم ۹ هزار متر باغچه سازی انجام دهیم و تاکنون هزار و ۳۰۰ متر باغچه سازی انجام شده است. وی با بیان اینکه تا پایان سال نیز باید ۲۵ هزار اصله درخت در منطقه ۶ کاشته شود، خاطر نشان کرد: ۴ هزار و ۲۰۰ اصله درخت از ابتدای سال در منطقه کاشته شده است و اعتبار فضای سبز منطقه نیز ۴۵ میلیارد ریال بدون احتساب تملکات است. شهردار منطقه ۶ قم اظهار کرد: ۱۸ تن زباله در روز در منطقه ۶ جمع آوری می شود که میزان تفکیک زباله از مبدا در این منطقه ۳ درصد است.

درختان هم حق زندگی دارند

مقدمه:

بارها در همین کوچه و خیابان های شهر دیدیم تن نحیف ورنجور درختانی که مورد بی مهری شهروندان قرار گرفته اند. از رها سازی پسماند و حجم زیاد زباله در باغچه های حاشیه معابر، نوشتن یادگاری بر تنه درختان، قطع شاخ و برگ درختانی که سایه ای بر سر رهگذران شده اند و یا حتی قطع کامل درختان برای بازگشایی پارکینگ مقابل درب محل کسب و کاریا اماکن شخصی. این رفتار شهروندان اگر چه شاید در گذشته ای نه چندان دور اهمیت زیادی نداشت اما امروزه که نفس شهرها به دنبال توسعه به شماره افتاده حتی جان نهال های کوچک هم ارزشمند است. هر درخت خود ریه ای برای تنفس شهر است.

در سال های گذشته، به دلیل افزایش روز افزون جمعیت و گسترش شهرنشینی، فضاهای شهری و فضاهای سبز، به ویژه اراضی جنگلی، زراعی و باغی اطراف شهرها به شدت در معرض تخریب و تغییر کاربری قرار گرفته است. بنابراین صیانت از این فضاها و جلوگیری از تبدیل آنها به فضاهای مسکونی یا تاسیسات صنعتی، در کنار حفظ توان اکولوژیکی و تولیدی آنها، با توجه به احتیاج شهرها به فضاهای سبز ضروری است. به همین دلیل، قانونگذاران در سرتاسر جهان برای حمایت و حفاظت از این فضاها و در مسیر توسعه پایدار، دست به تدوین و توسعه قواعد و قوانینی زده اند تا از تخریب بی رویه این سرمایه های تجدیدناپذیر جلوگیری کنند. بر اساس اصل ۵۰ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، حفاظت از محیط زیست که نسل کنونی و آینده باید حیات اجتماعی رویه رشدی در آن داشته باشند، یک «وظیفه عمومی» تلقی شده است. یکی از مهمترین رویکردهای حفاظت از فضاهای سبز شهری و مشخصا حفظ درختان تنظیم و تصویب قوانینی است که قابلیت اجرایی و ضمانت اجرایی نیز دارد. یکی از این موارد معروف است به "قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها".

در ارائه شد و در ادامه سه ماده به همراه تبصره های آن می آید. ماده ۲- شهرداری هادر محدوده قانونی و حریم شهرها مکلفند ظرف مدت یکسال شناسنامه ای شامل تعداد و نوع و محیط و سن تقریبی درختان محللهای مشمول این قانون را تنظیم کنند و این شناسنامه هر پنج سال یکبار قابل تجدید و سندا جرای این قانون می باشد. تبصره ۱- شهرداری ها مکلفند درختان معابر، میادین، بزرگراه ها و پارک ها را پس از تنظیم مشخصات آن پلاک کوبی کنند. ماده ۳- مأموران شهرداری ها بر حسب مورد می توانند برای تنظیم یا تطبیق برگ شناسایی درختان بادر دست داشتن معرفی نامه و نماد پندگی دادستانی وارد محل های مشمول این قانون بشوند. ماده ۴- از تاریخ اجرای این قانون اعم از اینکه شناسنامه موضوع ماده ۲ تنظیم و ابلاغ شده باشد یا نه، قطع درختان مشمول قانون ممنوع است مگر با تحصیل اجازه از شهرداری طبق مقررات و ضوابط مربوط. تبصره ۱- تفکیک اراضی مشجر و باغات فقط بر اساس ضوابط ماده ۱۱ این قانون و بار عایت مقررات سایر مقررات

شهرسازی و درج عنوان باغ در اسناد صادره مجاز است ولی قطع درخت در هر محل و با هر مساحت بدون کسب اجازه و فوق مقررات این قانون ممنوع است. تبصره ۲- در پروانه های ساختمانی که بر اساس طرح جامع و بیا هادی شهرها از طرف شهرداری ها صادر می شود تعداد درختی که در اثر ساختمان باید قطع شود تعیین و قید خواهد شد. در صورتی که پس از دریافت پروانه و قطع درخت ظرف مدت مندرج در پروانه بدون عذر موجه اقدام به ساختمان نشود مرتکب مشمول مجازات های مقرر در این قانون خواهد شد. تبصره ۳- مالکین باغات و محلهای که به صورت باغ شناخته شوند مکلفند به ازای درختهایی که اجازه قطع آنان از طرف شهرداری صادر می شود به تعداد دو برابر محیط بن درختان قطع شده در همان محل با هر محلی که شهرداری تعیین خواهد کرد درخت با محیط بن حداقل ۱۰ سانتیمتر بر طبق ضوابط و دستورالعمل های موجود در فصل مناسب غرس نمایند. تبصره ۴- کاشت و حفاظت و آبیاری از درختان معابر، میادین، بزرگراه ها و پارک های عمومی از اهم وظایف شهرداری هاست.

آغاز عملیات توسعه درختکاری و بهسازی فضای سبز مبادی ورودی شهر قم

ابوالفضل مهدی نیابا اشاره به اولویت های کاری سازمان در سال جاری گفت: بهسازی فضای سبز موجود و افزایش درختکاری یکی از اولویت های مهم در برنامه سال جاری سازمان بوده و در اولین قدم از این طرح، عملیات بازطراحی و اصلاح الگوی کاشت تقاطع خرمشهر در دستور کار قرار گرفته است. وی الگوی کاشت تقاطع خرمشهر را متفاوت اعلام کرد و ادامه داد: بارویکرد جدید الگوی کاشت تقاطع خرمشهر اصلاح و افزایش گونه های درختی و درختچه ای و کاهش عرصه چمن کاری در دستور کار قرار دارد. معاون فنی و نظارت سازمان پارک ها و فضای سبز از پایان طراحی پروژه تقاطع خرمشهر خبر داد و تأکید کرد: توانسته ایم همزمان در کنار پروژه تقاطع خرمشهر، پروژه توسعه و بهسازی درختکاری حاشیه جاده اراک را در چند بخش آغاز کنیم. وی علت توسعه درختکاری و بهسازی فضای سبز ورودی شهر قم از سمت جاده اراک را تشریح کرد و افزود: مهم ترین علت توسعه فضای سبز پیرامونی شهر و توسعه کمربند سبز از سمت جاده اراک، علاوه بر افزایش سرانه فضای سبز شهر، کنترل گردوغبار در جهت باد های غالب شهر قم است و اعلام کرد: پروژه درختکاری حاشیه جاده اراک به همراه توسعه شبکه آب و طراحی سیستم آبیاری تحت فشار در برنامه کاری قرار گرفته و اسناد آن تهیه و در مرحله انتخاب پیمانکار است. مهدی نیابا بیان بالبراز امیدواری و تأکید برای توسعه این طرح در مناطق دیگر افزود: تلاش خواهیم کرد با توسعه سیستم های آبیاری تحت فشار و افزایش بهره وری و راندمان آبیاری امکان درختکاری در عرصه های وسیعتری را فراهم نماییم.

آغاز ثبت نام دومین دوره آموزشی

شهر وندی پرورش گل و گیاه و فضای سبز

پیش ثبت نام دوره آموزشی شهروندی پرورش گل و گیاه و فضای سبز از امروز آغاز شده و تا ۱۰ آبان ماه ادامه دارد. مسئول امور تحقیقات آموزش و ترویج سازمان پارک ها و فضای سبز شهرداری قم با اشاره به اهمیت جذب مشارکت شهروندان در حفظ و نگهداری فضای سبز گفت: دومین دوره آموزش شهروندی پرورش گل و گیاه و فضای سبز همزمان با فصل پاییز آغاز شده و تا ۱۰ آبان ماه ادامه خواهد داشت. ریحانه مهدوی صفت افزود: با توجه به امضاء تفاهم نامه آموزشی با اداره کل فنی و حرفه ای استان قم پس از پایان دوره و کسب نمرات لازم، مدرک رسمی از سوی سازمان آموزشی فنی و حرفه ای استان به داوطلبان اعطاء خواهد شد. وی ادامه داد: در این دوره ها علاوه بر عناوین ذکر شده به موضوعات فرهنگ شهروندی نیز پرداخته می شود و هدف از برگزاری این دوره ها علاوه بر آموزش نگهداری و پرورش گل و گیاه و گسترش فضای سبز، افزایش سطح مشارکت شهروندان و توسعه فرهنگ شهروندی خواهد بود تا شهروندانی که در این دوره ها حضور پیدامی کنند به عنوان نماینده و سفیر این سازمان در نگهداری و توسعه فضای سبز مشارکت کنند. لازم به ذکر است شهروندان می توانند پیش ثبت نام خود را از طریق مراجعه به وبسایت سازمان به نشانی www.qomparks.ir و یا از طریق ارسال کلمه "آموزش" به سامانه ۳۰۰۱۳۹۷ انجام دهند.

احمد رضا سلامی مدیرعامل سازمان پارک ها و فضای سبز شهرداری مشهد گفت: در این جشنواره ۳۵ غرفه عرضه و فروش گیاهان مختلف در بوستان ملت برپا شد و شهروندان طی این مدت گل و گیاه مورد علاقه خود را با قیمت پایین تر و کیفیت بالا خریداری کردند. به گفته وی، در کنار این جشنواره کلاس های آموزشی رایگان نیز برای شهروندان برگزار شد که از جمله موضوعات این کلاس ها می توان به گل آرایی، مصرف گیاهان دارویی، آموزش اشتغال زایی باتولید گل و گیاه، معرفی معایب کودهای شیمیایی و محاسن کودهای کمپوست... اشاره کرد.

شیراز

۳۰۰ هکتار به کمربند سبز کرج اضافه می شود

رئیس سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهرداری کرج از کاشت گونه های کم آب برو و مقاوم در کمربند سبز کرج خبر داد.

پیمان بضاعتی پور در گفت و گو با خبرنگار ایسنا منطقه البرز، اظهار کرد: در حال حاضر دو هزار و ۲۰۰ هکتار اراضی جنگلکاری در قالب کمربند سبز در پیرامون کرج قرار دارد.

وی ادامه داد: بیشتر کمربند سبز کرج در ضلع شمال شرقی و شمال غربی شهر قرار گرفته که نقش به سزایی در تلطیف هوای کرج و کاهش آلودگی هوا دارد.

وی افزود: بار ایزنی های صورت گرفته با مسئولان فرودگاه پیام و رادیو بعثت، قرار شده تا پایان سال ۳۰۰ هکتار دیگر به کمربند سبز کرج اضافه شود.

وی توضیح داد: اضافه شدن این ۳۰۰ هکتار نقش به سزایی در مقابله با ریزگردهایی که از تالاب نظر آباد وارد کرج می شود، خواهد داشت.

این مسئول ابراز کرد: اعتبار مناسبی برای توسعه کمربند سبز کرج تصویب شده که با تخصیص آن اتفاق مناسبی در افزایش سرانه فضای سبز کرج میفتد.

رئیس سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهرداری کرج با اشاره به چگونگی آبیاری درختان کمربند سبز کرج افزود: اغلب درختان کاشته شده در این کمربند کم آب برو و مقاوم هستند و نیاز زیادی به آبیاری ندارند. وی گفت: در اراضی قرار گرفته در این کمربند چند حلقه چاه وجود دارد که با سیستم آبیاری قطره ای نیاز آبی درختان را تامین می کنند.

شیراز

نخستین باغ گل های شیراز در بخشی از پارک ۳۲ هکتاری شهرداری اجرایی می شود

دکتر میرزاوند رئیس سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری شهرداری شیراز از بهره برداری نخستین باغ گل در شیراز خبر داد. نخستین باغ گل های شیراز در بخشی از پارک ۳۲ هکتاری شهرداری اجرایی می شود. فاز اول این پارک در دو هکتار تا ۲۲ بهمن و فاز دوم آن نیز به مساحت ۳ هکتار تا اردیبهشت سال آینده به بهره برداری می رسد. دکتر میرزاوند رئیس سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری شهرداری شیراز از بهره برداری نخستین باغ گل در شیراز خبر داد.

نخستین باغ گل های شیراز در بخشی از پارک ۳۲ هکتاری شهرداری اجرایی می شود. فاز اول این پارک در دو هکتار تا ۲۲ بهمن و فاز دوم آن نیز به مساحت ۳ هکتار تا اردیبهشت سال آینده به بهره برداری می رسد. میرزاوند در خصوص تنوع گل و گیاه این باغ بیان داشت: فاز اول این پروژه شامل گل ها و گیاهان پوششی و تپه گل ها و فاز دوم شامل نرگس زار و رزستان (انواع گل های رز) است.

وی همچنین در مورد کاشت درختان میوه گفت: در باغ ۳۲ هکتاری شهرداری در حال اجرای باغ هایی نمونه و الگویی با انواع مختلف میوه از جمله انار، بادام، گیلاس، هلو و سایر میوه با بهترین کیفیت هستیم و این اولین باغ نمونه الگویی شهر شیراز است که در آینده به عنوان یک باغ عمومی در های آن به روی مردم باز می شود. در باغ الگویی هیچ تغییری در ماهیت باغ ایجاد نمی شود و طبیعی است.

مشهد

افتتاح بوستان موضوعی دانش

سازمان پارک ها و فضای سبز شهرداری مشهد نهمین جشنواره فصلی گل و گیاه را از ۸ الی ۱۵ تیر ماه با کیفیت و قیمت مناسب را در بوستان ملت (درب امامت) و دهکده گل ایرانیان (شاندیز) برگزار کرد.

اصفهان

همراهی مردم با سازمان پارک هادر تابستان کم آبی

فروغ مرتضایی نژاد مدیرعامل سازمان پارک ها و فضای سبز شهرداری اصفهان با بیان اینکه تابستان سال جاری همه روز نماینده سازمان پارک ها و فضای سبز شهرداری اصفهان در اداره ارتباطات ۱۳۷ شهرداری اصفهان حضور داشت تا شنونده پیشنهادات شهروندان و آرایه مشاوره به آنها باشد اظهار کرد: گاهی شیروالو آبیاری فضای سبز به دلیل خرابی دچار مشکل و هدرروی آب می شد که با اطلاع شهروندان بلافاصله کارکنان به محل مراجعه و نسبت به رفع مشکل اقدام می کردند، از این رو می توان گفت که ارتباط دوسویه مردم و سازمان پارک ها خوب و قابل توجه بود.

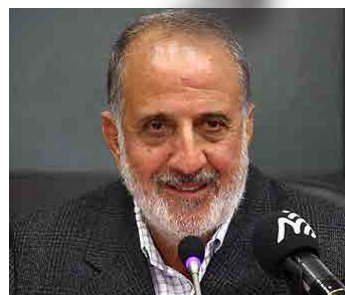
شیراز

درختان سطح شهر تبریز سرشماری می شوند

علی مدیرعامل سازمان پارک ها و زیباسازی شهرداری تبریز با تاکید بر اینکه سرشماری درختان موجود در سطح شهر و آخرین وضعیت آنها از جنبه های مختلفی مهم و ضروری است اظهار کرد: باید از این طریق به زیرساخت های آمار و اطلاعات دست پیدا کنیم که بتوانیم بر اساس آن مبنای کار را پیش ببریم چرا که امروزه تمام برنامه ریزی ها و تصمیم گیری ها باید بر پایه اطلاعات دقیق و جامع باشد. وی با بیان اینکه سرشماری درختان سطح تبریز اقدامی وسیع و مهم به شمار می رود که برای عملیاتی کردن آن تمامی مجموعه شهرداری باید وارد کار شده و یاری گرسازمان پارک ها باشند خاطر نشان کرد: از مهمترین ارکان در این سرشماری، همراهی و هماهنگی شهروندان با عوامل اجرایی است تا در این خصوص همکاری لازم را داشته باشند چرا که بخش مهمی از درختان مادر حیاط خانه ها، حیاط های بازار بزرگ تبریز، کارخانه ها و... قرار دارد.

از دیگر کلان شهر ها

تهران

باغات تهران شناسنامه دار می شوند

علی محمد مختاری با اشاره به لغو مصوبه برج باغ هادر شورای شهر، اظهار کرد: شهرداری تهران در حال تهیه لایحه ای است تا باغ داران در عوض فکر کردن به سود ناشی از ساخت و ساز و قطع و خشکاندن درختان، با مشوق هایی برای کاربری های سازگار، باغ خود را حفظ کنند.

وی با اشاره به مشکلات زیرساختی مالکان باغات از قبیل خشک شدن چاه های آب و تخریب قنوات، از کمک شهرداری تهران در این زمینه خبر داد و گفت: در مورد آبیاری و به زارعی این باغ ها، کارشناسی هایی انجام می شود تا از خشک شدن درختان جلوگیری شود.

به گفته مدیرعامل سازمان بوستان ها و فضای سبز شهرداری تهران تکمیل شناسنامه و تهیه پایگاه آمادگی باغات و اراضی مشجر شهر تهران برای امکان پیشبرد صیانت از باغات در دستور کار سازمان بوستان ها قرار گرفته که ضمن شناسایی تمام اراضی مشجر شهر تهران، برای هر یک از آن ها شناسنامه شهرسازی مشتمل بر وضعیت موجود آن در طرح تفصیلی و شناسنامه اکولوژیکی؛ مشتمل بر تعداد درختان، نوع گونه، محیط، سن هر یک از گونه ها و وضعیت آبیاری ذکر می شود.

آیاتا به حال نام

"گیاه فولادی" را شنیده اید؟

شده؛ واریته ابلق (Variegata) با برگ هایی به رنگ سبز بانوار کرم نیز موجود است اما مقاومت کمتری نسبت به برگ سبز دارد. عمر این گیاه زیاد است و سال های متمادی بدون تغذیه و تعویض گلدان در اتاق می ماند. این گیاه به ندرت گل های ریز ارغوانی و فنجانی مانند بر روی سطح خاک و در قسمت تحتانی تولید می کند که در اواخر تابستان ظاهر می شود و فاقد جنبه زیبایی است.

گیاه زیبای "برگ عبایی" یکی از مقاوم ترین گیاهان آپارتمانی و قابل سازش با شرایط خشکی و کم نوری است به طوری که گیاه فولادی یا Cast Iron Plant نام گرفته است. این گیاه بومی ژاپن و تایوان است. نام علمی گیاه Aspidistra elatior از خانواده Asparagaceae می باشد. دارای برگ هایی بلند و کشیده شبیه برگ ذرت با الیاف مقاوم و به رنگ سبز تیره و براق به طول ۲۰ تا ۵۰ سانتی متر است که مستقیماً از ساقه های زیر زمینی خارج

شیرالینک: [http://www.naron.com](#)

نور:

تحمل سایه و نور فیلتر شده خورشید را دارد. دور از تابش مستقیم نور خورشید قرار گیرد.

آبیاری:

نیاز آبی متوسطی دارد ولی بین دو آبیاری باید اجازه داد قدری خاک خشک شود سپس آبیاری شود. در تابستان هفته ای دو بار و در زمستان هفته ای یک بار آبیاری نیاز دارد.

دما:

هوای نیمه گرم تا معمولی را ترجیح می دهد. در دمای اتاق به خوبی رشد می کند. در زمستان دمای ۱۰-۱۵ درجه را می پسندد. تحمل هوای خنک تا ۷ درجه سانتیگراد را دارد.

خاک مناسب:

خاک معمولی همراه با ماسه و پیت ماس و کمی مواد آلی (خاک خنثی) را می پسندد.

کوددهی و تعویض گلدان:

این گیاه بسیار قانع و کم توقع می باشد و سال های متمادی بدون کوددهی و تعویض گلدان در آپارتمان می تواند رشد نماید. ولی برای شادابی و رشد بیشتر بهتر است در بهار و تابستان هر دو هفته یک بار با کود کم نیتروژن تغذیه شود. همچنین هر سه یا چهار سال یک بار تعویض گلدان در بهار صورت گیرد.

تکثیر:

با تقسیم ریزوم تکثیر می شود. اواسط بهار تا اوایل تابستان بهترین زمان برای جدا کردن ریزوم های فشرده و بزرگ این گیاه است. قسمت هایی از گیاه را که شامل دو برگ یا بیشتر می باشد با چاقوی تیز، از گیاه مادری جدا کرده هر دو یا سه قسمت را در گلدانی با قطر دهانه ۹ تا ۱۱ سانتی متر حاوی کمپوست و پیت بکارید.

نکته های مراقبتی از گیاهان آپارتمانی

کنه ها (عنکبوت های دو خال)

آفت کنه از رده عنکبوتیان بوده و به همین دلیل جزء حشرات محسوب نمی شود. آفت برای تغذیه نیش خود را وارد نسج گیاه کرده و از کلروفیل آن تغذیه می کند و به همین دلیل محل تغذیه به رنگ نقره ای تا سفید تغییر رنگ می دهد. این جانور بسیار ریز و میکروسکوپی بوده و به دلیل وجود دو خال یا لکه سیاه در دو طرف بدنش به عنکبوت دو خال مشهور است همچنین به دلیل تولید و تنیدن تارهای عنکبوتی نازک در هنگام تغذیه بر روی شاخ و برگ گیاه، به آنها کنه های تار عنکبوتی نیز می گویند. تنیدن تار توسط کنه ها باعث جذب گردوغبار در سطح گیاه شده و متابولیسم و تنفس گیاه را بشدت کاهش می دهد.

بنابراین گیاهی که آلوده به آفت می شود از دور رنگ پریده دیده می شود و وقتی از نزدیک پشت برگ را بررسی کنید تارهای عنکبوتی همراه با گردو خاک چسبیده به آن قابل رویت است. گاهی اوقات تارهای تنیده شده کل گیاه را در بر می گیرد.

این کنه ها هر ده تا پانزده روز یک نسل دارند و نسبت به درجه حرارت بسیار حساس هستند. معمولاً در انتقال و ویروسها نقشی ندارند. این آفت از گیاهان زیادی تغذیه می کند اما در گیاهانی نظیر رز، شفلرا، اسپاراگوس، سرخس، کروتون و کاکتوسها بیشتر دیده می شوند.

*****

راههای مبارزه:

- ۱- گیاهانی که قابلیت شستشوی شلنگی در آنها وجود دارد را هر هفته بشویید و اصطلاحاً حمام کنید.
- ۲- در آلودگی های کم با استفاده از مایع ظرفشویی بدون اسانس یا کم بوبه میزان دو قطره در یک لیتر آب، سمپاشی کنید. این کار را هر ۳ روز یکبار تا برطرف شدن کامل مشکل انجام دهید.
- ۳- در آلودگی های شدید می توان از سموم اختصاصی کنه کش مانند اورتوس یا اوامیت استفاده کنید.

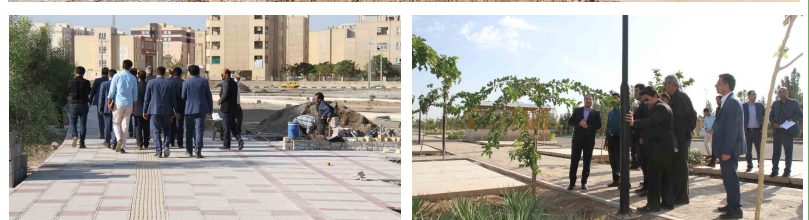

نگارخانه

نشست تخصصی مدیریت آبیاری فضای سبز شهر قم

بازدید از پروژه های فضای سبز مناطق

پیام های شهروندی

پیام شهروند: نهال انار وانجیر در شهر قم کاشته شود که با منطقه سازگاری دارد و هم مقاوم به سرما و گرماست.

نشانی: سالاریه خ یاسمن

پاسخ: انار وانجیر به تناسب گونه های دیگر در سطح شهر و بوستان های شهری و پارک های جنگلی کاشته می شوند و همانطور که شهروند اعلام کرده است گونه های مناسب و خوبی هستند.

پیام شهروند: در بوستان ها اجازه تاسیس دکه بدهید تا علاوه بر رفع نیاز مردم و زائرین در بوستان ها، اشتغال زایی نیز بشود.

نشانی: سرتاسر شهر

پاسخ: تقریباً در بوستان های که امکان داشته است و متقاضی برای احداث بوستان بوده است این کار انجام شده است. اگر نقاط خاصی مورد نظر شهروندانست و متقاضی هستند به واحد درآمد سازمان مراجعه نمایند تا اوضاع پیگیری شود.

پیام شهروند: با عوامل فضای سبز در هر سمتی که اقدام به عدم درست آبیاری کردن و هدر رفت آب می کنند، با توجه به کمبود آب برخورد لازم صورت پذیرد.

نشانی: تمامی نقاط سطح شهر

پاسخ: در خصوص هدر رفت آب به هر شکل ممکن جرایم مربوط در اسناد پیمان های نگهداری فضای سبز پیش بینی شده است و در صورت رخ دادن موضوعه جرایم مربوط در صورت وضعیت پیمانکار لحاظ می شود و علاوه بر این جهت جلوگیری از هدر رفت آب اخطار های پیش گیرانه نیز به پیمانکار ابلاغ شده است و نیروهای ویژه نیز جهت کنترل موضوع در نظر گرفته شده است و در سطح شهر باز دید و نظارت دارند.

پیام شهروند: چرا در برخی بوستان ها وسایل بازی کودکان تاب ندارد؟

پاسخ: تلاش شده است وسایل بازی کودکان تا حد ممکن وسایل با کیفیت بالا و دارای استاندارد باشند. متأسفانه تاب جزء دستگاه هایی است که استاندارد لازم را نداشته و این موضوع باعث شده است که خیلی از مجموعه های بازی تاب نداشته باشند. در حال حاضر در حال پیگیری از چند شرکت هستیم که با تولید تاب های استاندارد بتوانیم این نقیصه را برطرف کنیم.

سازمان پارکها و فضای سبز شهرداری قم
با همکاری اداره کل فنی و حرفه ای استان قم
برگزار می کند.

دوره های آموزش شمر وندک پرورش گل و گیاه و فضای سبز

اعطاء مدرک رسمی از سازمان فنی و حرفه ای
ثبت نام: تا ۳ آبان ماه از طریق وب سایت
www.gomparks.ir
و یا ارسال کلمه 'آموزش' به سامانه پیامکی ۳۰۰۰۱۳۹۷